

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปีการศึกษา 2552 (ระหว่างวันที่ 10 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม 2552) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 คน เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีแบบสอบถามที่ตอบกลับอย่างสมบูรณ์ที่ใช้ได้ 785 คน คิดเป็นข้อมูลตอบกลับร้อยละ 78.5 เมื่อตรวจสอบกับตาราง Yamane พบว่า แบบสอบถามจำนวน 785 ฉบับอยู่ในระดับความคลาดเคลื่อนไม่ต่ำกว่า $\pm 5\%$ การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลและแปลความหมายได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ดูตาราง 1)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน (ดูตาราง 2-12)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน (ดูตาราง 13-14)

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ย
SD	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	คือ	ค่าสถิติที
df	คือ	ขนาดของตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามสถานภาพ ด้านเพศ อายุ คณะที่ศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรส ดังข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1

จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	358	45.6
หญิง	420	53.5
ไม่ระบุ	7	0.9
รวม	785	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	152	19.7
ระหว่าง 25 ปี ถึง 30 ปี	238	30.3
ระหว่าง 30 ปี ถึง 40 ปี	278	35.4
มากกว่า 40 ปี	119	14.9
รวม	785	100.0
3. คณะที่ศึกษา		
นิติศาสตร์	47	6.0
บริหารธุรกิจ	270	34.4
มนุษยศาสตร์	64	8.2
ศึกษาศาสตร์	76	9.7
รัฐศาสตร์	166	21.1
เศรษฐศาสตร์	61	7.8
วิทยาศาสตร์	58	7.4
วิศวกรรมศาสตร์	36	4.6
ไม่ระบุ	7	0.9
รวม	785	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

	สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ	นักศึกษา	37	4.7
	พนักงานบริษัทเอกชน	247	31.5
	ข้าราชการ/พนักงาน	357	45.5
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	68	8.7
	ประกอบอาชีพอิสระ	19	2.4
	อื่น ๆ	48	6.1
	ไม่ระบุ	9	1.1
	รวม	785	100.0
5. รายได้	ต่ำกว่า 10,000 บาท	83	10.6
	10,001-20,000 บาท	382	48.7
	20,001-30,000 บาท	163	20.8
	30,001-40,000 บาท	85	10.8
	40,001 บาทขึ้นไป	65	8.3
	ไม่ระบุ	7	0.9
	รวม	785	100.0
6. สถานภาพการสมรส	โสด	476	60.6
	สมรส	281	35.8
	แยกกันอยู่/หย่าร้าง	14	1.8
	หม้าย	4	0.5
	ไม่ระบุ	10	1.3
	รวม	785	100.0
7. สถานภาพ จัดกลุ่มใหม่	โสด	476	60.6
	ไม่โสด	309	39.4
	รวม	785	100.0

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น เพศชาย 358 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 เป็นเพศหญิง 420 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 พิจารณาด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 40 ปี มีจำนวน มากที่สุด จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 25 ถึง 30 ปี มีจำนวน 238 คน คิดเป็น

ร้อยละ 30.3 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยสุดมีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 พิจารณาด้านคณะที่ศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่คณะรัฐศาสตร์ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ส่วนคณะอื่น ๆ มีจำนวนที่ใกล้เคียงกันพิจารณาด้านอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพที่เป็นข้าราชการ/พนักงาน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน พิจารณาด้านรายได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 382 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาทมีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ส่วนช่วงรายได้อื่น ๆ มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

พิจารณาด้านสถานภาพการสมรสพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นโสด จำนวน 476 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 ที่สมรสแล้วมีจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ผู้ที่เป็นหม้ายมีจำนวนน้อยสุดคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 พิจารณาด้านสถานภาพจัดกลุ่มใหม่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นโสด จำนวน 476 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 และที่ไม่โสด จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียน วิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้ ดังข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2

ความตระหนักรู้ด้านคุณธรรมของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา RU 600 เป็นรายชื่อ

องค์ประกอบของ ความตระหนักรู้ในด้านคุณธรรม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	Sig.		
	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}			SD	ความหมาย
1. รับผิดชอบต่อหน้าที่ การงานหรือสิ่งที่ได้ รับมอบหมายเป็นอย่างดี	4.08	1.20	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	16.88	0.00*
2. เรียงลำดับความสำคัญ ของงานที่ต้องทำ	3.96	1.08	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	18.35	0.00*
3. แม้จะมีภาระที่ต้องทำ ท่านก็ยินดีรับฟังความทุกข์ ของผู้อื่นที่ต้องการ ความช่วยเหลือ	3.76	1.10	มาก	4.64	0.50	มากที่สุด	21.40	0.00*
4. เมื่อทำผิดท่านสามารถ กล่าวคำ “ขอโทษ” ผู้อื่นได้	4.16	1.10	มาก	4.81	0.42	มากที่สุด	17.48	0.00*
5. ยอมรับความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะของผู้อื่นได้	3.96	1.12	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด	18.94	0.00*
6. ยินดีที่จะทำเพื่อส่วนรวม ถึงแม้จะต้องเสียประโยชน์ ส่วนตัวไปบ้าง	3.82	1.03	มาก	4.59	0.66	มากที่สุด	19.22	0.00*
7. ทำชีวิตให้มีค่า	4.12	1.23	มาก	4.87	0.34	มากที่สุด	17.40	0.00*
8. เมื่อเริ่มมีงานเข้ามาจะทำ ต่อไปไม่สำเร็จ	3.34	1.26	ปานกลาง	4.16	1.27	มาก	12.99	0.00*
9. หาสาเหตุที่แท้จริงของ ปัญหาโดยไม่คิด เอาตามใจชอบ	3.62	1.02	มาก	4.56	0.66	มากที่สุด	20.69	0.00*
10. การตัดสินใจแก้ปัญหา เป็นเรื่องยาก	3.15	1.06	ปานกลาง	4.00	0.99	มาก	16.58	0.00*

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ ความตระหนักในด้านคุณธรรม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	Sig.
	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}	SD	ความหมาย		
11. เมื่อต้องการทำอะไรหลาย อย่างในเวลาเดียวกัน สามารถตัดสินใจได้ว่า จะทำอะไรก่อนหลัง	3.75	1.04	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด	19.45	0.00*
12. เปรียบเทียบผู้อื่นเมื่อ มีโอกาส	4.05	1.25	มาก	4.88	0.37	มากที่สุด	18.25	0.00*
13. ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ได้ดีที่สุด	3.98	1.16	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด	18.28	0.00*
14. ไม่พอใจถ้าผู้อื่นได้รับ สิ่งดี ๆ มากกว่า	3.85	1.19	มาก	4.68	0.59	มากที่สุด	18.57	0.00*
15. เมื่อรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่ทำอะไรเลย	3.18	1.13	ปานกลาง	4.21	0.85	มาก	20.63	0.00*
16. ไม่สามารถทำให้ เป็นสุขได้จนกว่าจะได้ ทุกสิ่งที่ต้องการ	3.36	1.18	ปานกลาง	4.28	0.82	มาก	19.80	0.00*
17. โกรธโดยไม่จำเป็นต้องรู้ สาเหตุ	3.81	1.18	มาก	4.53	0.66	มากที่สุด	15.86	0.00*
18. ไม่ยอมรับตัวเองเพราะ ตัวเองมีปัญหาหลายอย่าง	3.84	1.16	มาก	4.54	0.65	มากที่สุด	15.80	0.00*
19. ทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงาน ของตนเอง	3.96	1.15	มาก	4.72	0.48	มากที่สุด	18.24	0.00*
20. สามารถคิดอย่างเป็น ระบบและคิดแบบองค์ รวมในการทำงาน	3.71	1.11	มาก	4.66	0.50	มากที่สุด	22.28	0.00*

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ ความตระหนักในด้านคุณธรรม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	Sig.
	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}	SD	ความหมาย		
21. เมื่อท่านประสบปัญหา ท่านจะวิเคราะห์หา สาเหตุก่อนเลือกวิธีการ แก้ปัญหาอย่างมีสติ	3.80	1.12	มาก	4.76	0.48	มากที่สุด	21.65	0.00*
22. เมื่อพบอุปสรรค มักจะ หยุดทำงานนั้นทันที	3.59	1.09	มาก	4.39	0.71	มาก	17.82	0.00*
23. ทุกข์ร้อนกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ	3.39	1.20	ปานกลาง	4.29	0.90	มาก	17.51	0.00*
24. รณรงค์ให้งดสูบบุหรี่ ในที่สาธารณะ ภัตตาคาร และร้านค้า	3.72	1.29	มาก	4.42	0.87	มาก	15.01	0.00*
25. ทำตามสัญญา ถึงแม้ว่า ผู้ที่สัญญาไว้จะเสียชีวิต ไปแล้วก็ตาม	3.55	1.07	มาก	4.48	0.64	มาก	22.21	0.00*
26. ไม่ทำสิ่งที่ผิดศีลธรรม ถึงแม้ว่าการกระทำนั้น จะไม่ทำให้เกิดผลร้ายกับ ผู้ใดหรือกับผู้ที่กระทำเอง	3.65	1.16	มาก	4.61	0.62	มากที่สุด	21.66	0.00*
27. ใช้เวลาทำงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่สนใจว่าจะได้ สิ่งตอบแทนหรือไม่	3.77	1.04	มาก	4.63	0.53	มากที่สุด	21.46	0.00*
28. ประหยัดรู้จักใช้ทรัพย์สิน ส่วนตัวและส่วนรวม อย่างคุ้มค่า	3.76	1.13	มาก	4.68	0.50	มากที่สุด	22.61	0.00*

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ ความตระหนักในด้านคุณธรรม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	Sig.
	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}	SD	ความหมาย		
29. ประเมินและเลือก แนวทางในการแก้ไข ปัญหาอย่างมีสติ	3.92	1.07	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	22.84	0.00*

*p-value < 0.05

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ในแต่ละข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาลงไปในรายละเอียดของค่า \bar{X} จะเห็นว่า หลังเรียนจะสูงกว่าก่อนเรียนในทุก ๆ ข้อ

เมื่อนำข้อมูลจากแบบวัดความตระหนักในด้านคุณธรรมจำนวน 29 ข้อ มาวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบ (factor analysis) และหมุนแกน (rotated) แล้วได้อองค์ประกอบที่อธิบายความตระหนักในด้านคุณธรรม 51.063% ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ (ดูตาราง 3 ประกอบ) สำหรับรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ดังข้อมูลในตาราง 4-12

ตาราง 3

ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบ (factor analysis) และหมุนแกน (rotated) แล้วได้อองค์ประกอบที่อธิบายความตระหนักในด้านคุณธรรม

องค์ประกอบของ ความตระหนัก ในด้านคุณธรรม	Component						
	1	2	3	4	5	6	7
repost 16	.682						
repost 17	.630						
repost 18	.609						
repost 23	.608						
repost 15	.604						

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามวัดความตระหนักในด้าน
คุณธรรมจำนวน 29 ข้อ มาวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และหมุนแกน (rotated)
แล้วได้องค์ประกอบ 7 ด้าน องค์ประกอบด้านที่ 1 รวม 6 ข้อ มีค่า Component .560-.682
องค์ประกอบด้านที่ 2 รวม 5 ข้อ มีค่า Component .395-.622 องค์ประกอบด้านที่ 3 รวม
5 ข้อ มีค่า Component .421-.725 องค์ประกอบด้านที่ 4 รวม 4 ข้อ มีค่า Component
.462-.650 องค์ประกอบด้านที่ 5 รวม 3 ข้อ มีค่า Component .627-.698 องค์ประกอบ
ด้านที่ 6 รวม 3 ข้อ มีค่า Component .487-.732 องค์ประกอบด้านที่ 7 รวม 3 ข้อ มีค่า
Component .551-.695

ตาราง 4

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน
และหลังเรียนในด้านรู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา

องค์ประกอบด้านที่ 1 ด้านรู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่
1 ท่านจะไม่ทำใจให้เป็นสุขได้								
(16) จนกว่าจะได้ทุกสิ่งที่ต้องการ	3.36	1.18	ปานกลาง	5	4.28	0.82	มาก	5
2 ท่านมักจะโกรธโดยไม่จำเป็น								
(17) ต้องรู้สาเหตุ	3.81	1.18	มาก	2	4.53	0.66	มากที่สุด	2
3 ท่านมักจะปฏิบัติตนเป็นคนอื่น								
(18) เพราะตัวท่านเองมีปัญหา หลายอย่าง	3.84	1.16	มาก	1	4.54	0.65	มากที่สุด	1
4 ท่านจะทุกข์ร้อนกับเรื่องเล็ก ๆ								
(23) น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ	3.39	1.20	ปานกลาง	4	4.29	0.90	มาก	4
5 ท่านจะไม่ทำอะไรเลยเมื่อรู้สึก								
(15) เบื่อหน่าย	3.18	1.13	ปานกลาง	6	4.21	0.85	มาก	6
6 เมื่อท่านพบอุปสรรคท่าน								
(22) มักจะหยุดทำงานนั้นทันที	3.59	1.09	มาก	3	4.39	0.71	มาก	3
เฉลี่ยโดยรวม	3.53	0.96	มาก		4.36	0.50	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านรู้จักตนเองสูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.53, SD = 0.96$) หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.36, SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมีอันดับที่ตรงกัน ได้แก่ ข้อ 3 (18) ท่านมักจะปฏิบัติตนเป็นคนอื่นเพราะตัวท่านเองมีปัญหาหลายอย่าง ข้อ 2 (17) ท่านมักจะโกรธโดยไม่จำเป็นต้องรู้สาเหตุ และข้อ 6 (12) เมื่อท่านพบอุปสรรคท่านมักจะหยุดทำงานนั้นทันที ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนคือ ข้อ 5 (15) ท่านจะไม่ทำอะไรเลยเมื่อรู้สึกเบื่อหน่าย

ตาราง 5

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านมีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์

องค์ประกอบด้านที่ 2 ด้านมีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความตระหนัก	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับความตระหนัก	ลำดับที่
1 ท่านจะไม่พอใจเมื่อผู้อื่นได้รับ								
(14) สิ่งดี ๆ มากกว่าท่าน	3.85	1.19	มาก	2	4.68	0.59	มากที่สุด	2
2 ท่านจะประเมินและเลือกแนวทาง								
(29) ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ	3.92	1.07	มาก	1	4.78	0.42	มากที่สุด	1
3 ท่านจะใช้เวลาทำงานที่ได้รับ								
(27) มอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่สนใจว่าจะได้สิ่งตอบแทนหรือไม่	3.77	1.04	มาก	3	4.63	0.53	มากที่สุด	4
4 ท่านจะคิดอย่างเป็นระบบและ								
(20) คิดแบบองค์รวมในการทำงาน	3.71	1.11	มาก	5	4.66	0.50	มากที่สุด	3
5 ท่านจะประหยัดรู้จักใช้ทรัพย์สิน								
(28) ส่วนตัวและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า	3.76	1.13	มาก	4	4.68	0.50	มากที่สุด	2
เฉลี่ยโดยรวม	3.81	0.98	มาก		4.69	0.35	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านมีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์สูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.81, SD = 0.98$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.69,$

$SD = 0.35$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งก่อนเรียน และ หลังเรียนข้อที่มีลำดับที่ 1 เหมือนกันคือ ข้อ 1 (29) ท่านจะประเมินและเลือกแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

ตาราง 6

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและ หลังเรียนในด้านรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กร

องค์ประกอบด้านที่ 3 ด้านรู้จักเสียสละ เพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวมและองค์กร	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่
1 เมื่อท่านทำผิดท่านสามารถกล่าว								
(4) คำ “ขอโทษ” ผู้อื่นได้	4.16	1.10	มาก	1	4.81	0.42	มากที่สุด	2
2 แม้จะมีภาระที่ต้องทำท่านก็ยินดี								
(3) รับฟังความทุกข์ของผู้อื่นที่ต้องการ ความช่วยเหลือ	3.76	1.10	มาก	5	4.64	0.50	มากที่สุด	4
3 ท่านจะยอมรับความคิดเห็น และ								
(5) ข้อเสนอแนะของผู้อื่นได้	3.96	1.12	มาก	3	4.74	0.44	มากที่สุด	3
4 ถึงแม้จะต้องเสียประโยชน์ส่วนตัวไป								
(6) บ้างท่านก็ยินดีที่จะทำเพื่อส่วนรวม	3.82	1.03	มาก	4	4.59	0.66	มากที่สุด	5
5 ท่านจะทำชีวิตท่านให้มีค่า								
(7)	4.12	1.23	มาก	2	4.87	0.34	มากที่สุด	1
เฉลี่ยโดยรวม	3.97	1.02	มาก		4.73	0.32	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านรู้จักเสียสละเพื่อ ประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กรสูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.97, SD = 1.02$) ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.73, SD = 0.32$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 7

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน และหลังเรียนในด้านรู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล

องค์ประกอบด้านที่ 4 ด้านรู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่
1 ท่านจะเรียงลำดับความสำคัญ								
(2) ของงานที่ต้องทำ	3.96	1.08	มาก	1	4.71	0.46	มากที่สุด	2
2 ท่านจะประเมินและเลือกแนวทาง								
(21) ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ	3.80	1.12	มาก	2	4.76	0.48	มากที่สุด	1
3 ท่านจะหาสาเหตุที่แท้จริงของ								
(9) ปัญหาโดยไม่คิดเอาตามใจชอบ	3.62	1.02	มาก	4	4.56	0.66	มากที่สุด	3
4 เมื่อต้องการทำอะไรหลายอย่าง								
(11) ในเวลาเดียวกัน ท่านตัดสินใจว่า								
จะทำอะไรก่อนหลัง	3.75	1.04	มาก	3	4.52	0.55	มากที่สุด	4
เฉลี่ยโดยรวม	3.79	0.96	มาก		4.63	0.36	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านรู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลสูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.96$) ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.63, SD = 0.36$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 8

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน และหลังเรียนในด้านมีความรับผิดชอบ

องค์ประกอบด้านที่ 5 ด้านมีความรับผิดชอบ	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับที่
1 ท่านจะทำงานที่ได้รับ								
(13) มอบหมายได้ดีที่สุด	3.98	1.16	มาก	2	4.76	0.45	มากที่สุด	2
2 ท่านจะทำงานอย่างมี								
(19) ความสุข และภูมิใจ ในผลงานของตนเอง	3.96	1.15	มาก	3	4.72	0.48	มากที่สุด	3
3 ท่านจะรับผิดชอบต่อ								
(1) หน้าที่การงานหรือ สิ่งที่ได้รับมอบหมาย เป็นอย่างดี	4.08	1.20	มาก	1	4.79	0.41	มากที่สุด	1
เฉลี่ยโดยรวม	4.02	1.09	มาก		4.76	0.35	มากที่สุด	

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านมีความรับผิดชอบสูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.02, SD = 1.09$) ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.76, SD = 0.35$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 9

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน และหลังเรียนในด้านมีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์

องค์ประกอบด้านที่ 6 ด้านมีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่
1 ท่านจะไม่ทำสิ่งที่ผิดศีลธรรมถึงแม้ว่า (26) การกระทำนั้นจะไม่ทำให้เกิดผลร้าย กับผู้ใดหรือกับผู้ที่กระทำเอง	3.65	1.16	มาก	2	4.61	0.62	มากที่สุด	1
2 ท่านจะทำตามสัญญา ถึงแม้ว่าผู้ที่เรา (25) สัญญาไว้ด้วย จะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม	3.55	1.07	มาก	3	4.48	0.64	มาก	2
3 ท่านจะรณรงค์ให้งดสูบบุหรี่ใน (24) ที่สาธารณะ ภัตตาคาร และร้านค้า	3.72	1.29	มาก	1	4.42	0.87	มาก	3
เฉลี่ยโดยรวม	3.64	0.99	มาก		4.50	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านมีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.64, SD = 0.99$) ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50, SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หลังเรียน ข้อ 1 (26) ท่านจะไม่ทำสิ่งที่ผิดศีลธรรมถึงแม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่ทำให้เกิดผลร้ายกับผู้ใดหรือกับผู้ที่กระทำเอง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.61, SD = 0.62$) รองลงมาอยู่ในระดับมา 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 (25) ท่านจะทำตามสัญญา ถึงแม้ว่าผู้ที่เราสัญญาไว้ด้วย จะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.48, SD = 0.64$) และ ข้อ 3 (24) ท่านจะรณรงค์ให้งดสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ภัตตาคาร และร้านค้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.42, SD = 0.57$)

ตาราง 10

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน และหลังเรียนในด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน

องค์ประกอบด้านที่ 7 ด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน	ก่อนเรียน				หลังเรียน			
	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่	\bar{X}	SD	ระดับความ- ตระหนัก	ลำดับ ที่
1 เมื่อเริ่มมีงานเข้ามา ท่านจะทำต่อไป								
(8) ไม่สำเร็จ	3.34	1.26	ปานกลาง	2	4.16	1.27	มาก	2
2 การตัดสินใจแก้ปัญหาเป็นเรื่องยาก								
(10) สำหรับท่าน	3.15	1.06	ปานกลาง	3	4.00	0.99	มาก	3
3 ท่านจะเอาเปรียบผู้อื่นเมื่อมีโอกาส								
(12)	4.05	1.25	มาก	1	4.88	0.37	มากที่สุด	1
เฉลี่ยโดยรวม	3.51	1.02	มาก		4.34	0.63	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในคุณธรรมด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงานสูงขึ้นในทุกข้อ โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.51, SD = 1.02$) ซึ่งอยู่ในระดับมากส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.63$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 (12) ท่านจะเอาเปรียบผู้อื่นเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88, SD = 0.37$) และรองลงมาอยู่ในระดับมา ได้แก่ ข้อ 1 (8) เมื่อเริ่มมีงานเข้ามา ท่านจะทำต่อไปไม่สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.99$) และข้อ 1 (10) การตัดสินใจแก้ปัญหาเป็นเรื่องยากสำหรับท่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.66, SD = 1.27$)

ตาราง 11

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียน
ในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน

องค์ประกอบของความตระหนักในด้านคุณธรรม	ก่อนเรียน			
	N	\bar{X}	SD	ระดับความตระหนัก
1. รู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา	759	3.53	0.96	มาก
2. มีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์	775	3.81	0.98	มาก
3. รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กร	764	3.97	1.02	มาก
4. รู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ได้ตรง อย่างมีเหตุผล	773	3.79	0.96	มาก
5. มีความรับผิดชอบ	772	4.02	1.09	มาก
6. มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์	776	3.64	0.99	มาก
7. มีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน	757	3.51	1.02	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	724	3.74	0.94	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ระดับความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.74, SD = 0.94$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านมีความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.024, SD = 1.09$ รองลงมา ด้านรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กร โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.97, SD = 1.02$ และน้อยสุดคือ ด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.51, SD = 1.02$

ตาราง 12

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) หลังเรียน
ในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน

องค์ประกอบของความตระหนักในด้านคุณธรรม	หลังเรียน			
	N	\bar{X}	SD	ระดับความตระหนัก
1. รู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา	754	4.37	0.50	มาก
2. มีสติในการคิดการพูดและการกระทำมีวิสัยทัศน์	754	4.69	0.33	มากที่สุด
3. รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กร	750	4.73	0.32	มากที่สุด
4. รู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล	755	4.63	0.36	มากที่สุด
5. มีความรับผิดชอบ	757	4.76	0.35	มากที่สุด
6. มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์	757	4.50	0.51	มากที่สุด
7. มีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน	756	4.34	0.63	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	743	4.57	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ระดับความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) หลังเรียนในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.26$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน คือ ด้านมีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.69$, $SD = 0.33$ ด้านรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของสังคม ส่วนรวม และองค์กร มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.32$ ด้านรู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.36$ ด้านมีความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.35$ ด้านมีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.51$ ส่วนอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านรู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.50$ และด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงานมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.63$ ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 4.51 ขึ้นไป ถึงจะอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของ ผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา
ความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนเรียน แยกตามรายด้านในภาพรวม
ทั้ง 7 ด้าน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสรุปอ้างอิง มีผลการวิเคราะห์ดังข้อมูล
ในตาราง 13-14

ตาราง 13

การเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600)
โดยรวม ก่อนเรียนและหลังเรียน แยกตามรายด้านในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน

องค์ประกอบของความตระหนัก ในด้านคุณธรรม	N	\bar{X}	SD	df	t	Sig.
1. รู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา						
ก่อนเรียน	728	3.53	0.97			
หลังเรียน	728	4.38	0.49	727	22.34	0.00*
2. มีสติในการคิดการพูดและการกระทำ มีวิสัยทัศน์						
ก่อนเรียน	745	3.80	0.99			
หลังเรียน	745	4.69	0.33	746	25.11	0.00*
3. รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุข ของสังคม ส่วนรวม และองค์กร						
ก่อนเรียน	729	3.96	1.04			
หลังเรียน	729	4.73	0.32	728	21.50	0.00*
4. รู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ได้ตรง อย่างมีเหตุผล						
ก่อนเรียน	743	3.78	0.36			
หลังเรียน	743	4.63	0.01	742	23.16	0.00*

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบของความตระหนัก ในด้านคุณธรรม	<i>N</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	Sig.
5. มีความรับผิดชอบ						
ก่อนเรียน	744	4.01	0.04	743	19.24	0.00*
หลังเรียน	744	4.76	0.01			
6. มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์						
ก่อนเรียน	748	3.64	1.01	747	23.08	0.00*
หลังเรียน	748	4.51	0.50			
7. มีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน						
ก่อนเรียน	729	3.51	1.02	728	18.77	0.00*
หลังเรียน	729	4.35	0.63			

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในด้านคุณธรรมในแต่ละด้าน ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาที่ระดับความตระหนักจะเห็นว่ามีความแตกต่างกัน โดย ก่อนเรียนมีความตระหนักอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนหลังเรียนมีความตระหนักอยู่ใน ระดับมากที่สุด 5 ด้าน มีเพียง 2 ด้านเท่านั้น ที่มีความตระหนักอยู่ในระดับมากคือ ด้านที่ 1 ด้านรู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา และด้านที่ 7 ด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน และ เมื่อพิจารณาลงไปในรายละเอียดของค่าเฉลี่ย \bar{X} จะเห็นว่า หลังเรียนจะสูงกว่าก่อนเรียน ในทุก ๆ ด้าน

ตาราง 14

การเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) โดยรวม ก่อนเรียนและหลังเรียน

ความตระหนัก	<i>N</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	Sig.
ก่อนเรียน	685	3.72	0.97			
หลังเรียน	685	4.58	0.25	682	23.28	0.00*

**p*-value < 0.05

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษามีความตระหนักในด้านคุณธรรม โดยรวมก่อนเรียน และหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาที่ระดับความตระหนักจะเห็นว่ามีความแตกต่างกัน โดยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.97$ และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.25$ จากการทดสอบค่า *t* test ได้ค่า *t* เท่ากับ 23.28 ซึ่งเป็นค่าที่มีระดับนัยสำคัญต่ำกว่า 0.05 ดังนั้นสรุปได้ว่า หลังเรียนจะมีความตระหนักในด้านคุณธรรมสูงกว่าก่อนเรียน

จากคำถามปลายเปิด ความคิดเห็นก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) โดยภาพรวม มีดังนี้ (ดูภาคผนวก ค)

ความคิดเห็นก่อนเรียน

1. มีความคิดที่ยึดติดกับตนเอง ขาดความเข้าใจผู้อื่น
2. ไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในวิชานี้
3. ไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตรจริง
4. ไม่เห็นข้อเด่น ข้อด้อยของตนเอง
5. บางครั้งมองโลกในแง่ร้าย ขาดการใช้หลักเหตุและผล
6. คิดว่าตนเองเป็นคนดีมีคุณธรรมอยู่แล้ว
7. คิดว่ารูปแบบการเรียนจะสอนแต่เรื่องคุณธรรมจริยธรรม โดยการบรรยายให้

ความรู้

8. คิดว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อ
9. ไม่รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง

10. ชอบทำงานคนเดียวมากกว่าการทำงานเป็นทีม

11. รู้สึกเหมือนถูกบังคับให้เรียนเพราะถ้าไม่ผ่านจะไม่ให้สำเร็จการศึกษา
จึงมีความรู้สึกไม่อยากเรียน

ความคิดเห็นหลังเรียน

1. ทำให้เข้าใจและรู้จักตนเอง และผู้อื่นมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้เข้าใจถึงสาเหตุของการเรียนวิชานี้ว่ามีข้อดีกับตัวเองอย่างไร
3. สามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน

หรือที่ใด ๆ ก็ตาม

4. รู้จักพัฒนาข้อดีของตนเอง และรู้จักปรับปรุงข้อเสียของตนเองให้ดีขึ้น
5. ทำให้รู้จักมองโลกในแง่ดี รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ และกระทำสิ่งต่าง ๆ

โดยใช้หลักเหตุและผล

6. ทำให้ได้รู้ว่ามีอีกหลายสิ่งที่เรายังไม่รู้ และมองข้ามไป
7. เป็นวิชาที่เรียนสนุก ได้ประโยชน์และความรู้จากการทำกิจกรรมมากมาย
8. ช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมสถาบันจากการได้เรียนกันร่วมระหว่าง

หลักสูตรต่าง ๆ

9. ทำให้ตระหนักในเรื่องความพอเพียง รู้จักการแบ่งปัน
10. สอนให้มองผู้อื่นจากสิ่งที่เห็น ไม่ตัดสินคนหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ

โดยขาดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ บนพื้นฐานความเป็นจริง

11. ฝึกให้กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
12. รู้จักทำงานเป็นทีม
13. น่าจะมีการเพิ่มชั่วโมงเรียนให้มากขึ้น